

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 1 - ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਬੋਰਡ

ਮੇਲੋਡੀ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਮੇਰੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੇਰਾ ਸਿੱਕ ਲੀਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਛੱਤ ਤੇ ਫੰਗਸ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਰਾਇਨ (ਦੋਸਤ): "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ?"

ਮੇਲੋਡੀ (ਦੋਸਤ): "ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹਾਂ! ਕਿਹੜਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ?"

ਦਾਹਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ! ਇਹ ਨੇਵਾ ਸਕੋਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਵਿਸ ਨੇਵਾ ਸਕੋਸ਼ਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਮੇਲੋਡੀ: "ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇਤਨੇ ਭੁੱਲਭੁਲੇ ਕਿਉਂ ਹਨ?"

ਦਾਹਲੀਆ: "ਚੰਗਾ, ਕੈਨੇਡਾ (ਕੇਬੈਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਇੱਕ ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਪਲਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਕਾਨੂੰਨ ਨਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਰਾਇਨ: "ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਇੱਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੈ?!"

ਦਾਹਲੀਆ: "ਬਿਲਕੁਲ! ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਓ—ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਪਡੇਟਿਡ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸਰਵਿਸ ਨੇਵਾ ਸਕੋਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।"

ਮੇਲੋਡੀ: "ਤਾਂ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣੀ ਪਏਗੀ?"

ਦਾਹਲੀਆ: "ਨਹੀਂ! ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ—ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ!"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ: (Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) : www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 2 - ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਕਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਜੌਰਡਨ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): ਮੈਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੋਟਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਬੁੱਕ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੋਟ ਵਾਲੀ ਮਾਸਿਕ ਦਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਸੌਦਾ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਮਾਰਕੀਟ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸੀ। ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ਹੋਟਲ ਮਾਲਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਢਾਹ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ! ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ, ਕੀ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?!!"

ਡਾਹਲੀਆ (ਲੀਗਲ ਏਡ ਵਰਕਰ)(Legal Aid Worker): "ਮੋਟਲ ਮਾਲਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ 28 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮੋਟਲ ਮਾਲਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ।"

ਜੌਰਡਨ: "ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੌਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ?"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਨਹੀਂ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (Residential Tenancies Program) ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰੋ।"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaids@dal.ca Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ: (Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕਿਪਟ 3- ਅਰਜ਼ੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ

ਕ੍ਰਿਸ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੈਂ ਹੈਲੀਫੈਕਸ (Halifax) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਫੇਸਬੁੱਕ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ "ਰੱਖਣ" ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਭੇਜਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪੈਸੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਮੇਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦਾ ਖਰਚ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਰੱਖ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ "ਹੋਲਡਿੰਗ ਫੀਸ" ਸੀ। ਕੀ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਮੈਂ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?"

ਡਾਹਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਕੁਝ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ! ਪਰ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਮੰਗਣਾ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਗਏ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ (Residential Tenancy) ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰਹੇ!"

ਕ੍ਰਿਸ: "ਇਹ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ
(Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legallaid@dal.ca Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat)
: www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 4- ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ (1/2)

ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ: "ਹਾਇ ਟੇਲਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਨਵਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ! ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ!"

ਟੇਲਰ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮਹੀਨੇ-ਦਰ-ਮਹੀਨਾ ਲੀਜ਼ ਹੈ। ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਾਈਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?"

ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰੋ! ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੋ।

ਦਾਹਲੀਆ (ਲੀਗਲ ਐਡ ਵਰਕਰ): "ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ! ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਪੀਰੀਆਡਿਕ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਹੋ—ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੀਨਿਊ ਹੁੰਦੀ ਹੈ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਚੀਜ਼ ਸਾਈਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਮਾਲਕ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡੀ ਲੀਜ਼ ਉਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।"

ਟੇਲਰ: "ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਹੈ।"

ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਟੇਲਰ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਉਸ ਨਵੀਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਰੀਨਿਊ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਲਵਿਦਾ।"

ਟੇਲਰ: "ਕੀ?! ਪਰ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ!"

ਦਾਹਲੀਆ: "ਇਹ ਤਾਂ ਕਲਾਸਿਕ ਮਾਲਕ ਦੀ ਚਾਲ ਹੈ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਿਕਸਡ-ਟਰਮ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਫਸਾ ਲਿਆ! ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਸਡ-ਟਰਮ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ... ਇਸਨੂੰ ਰੀਨਿਊ ਨਾ ਕਰਨਾ।"

ਮਾਲਕ: "ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਪਵੇਗੀ ਟੇਲਰ!"

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 4- ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ (2/2)

ਦਾਹਲੀਆ: ਅੱਜ ਨਹੀਂ, ਮਿਸਟਰ ਜੇ.! ਕਿਉਂਕਿ ਟੇਲਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੀਰੀਅਡਿਕ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ!
ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਟੇਲਰ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (Residential Tenancy program) ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ! ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਦਸਤਖਤ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਪਾਲਿਸੀ' ਹੈ।"

ਟੇਲਰ: "ਇਹ ਤਾਂ ਵਾਕਈ ਰਾਹਤ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ!"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ
(Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaids@dal.ca Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat)
:www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 5 ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਿਯਮ

ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਤੁਹਾਡੀ ਗਰਲਫ੍ਰੈਂਡ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਰਾਤ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਹੀਂ!"

ਜੇਮੀ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਦੋਸਤ): "ਸੱਚਮੁੱਚ, ਕੋਈ ਰਾਤ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਨਹੀਂ? ਇਹ ਕੀ ਹੈ, 1952 ਦਾ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਕੂਲ? ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਉਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਬਸ ਪੀਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਹੈ।"

ਡਾਹਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): ਹਾਂ, ਜੈਮੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ (Residential Tenancies Act) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਜੋ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਅਨੁਚਿਤ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਘੋਰ ਅਣਉਚਿਤ ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸਤ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਰੁਕਣਾ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਲੇਕਸ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਨਵੇਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਜੇਮੀ: "ਕੀ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਪੀਜ਼ਾ ਰਾਤਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ?"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਨਹੀਂ। ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਨਾ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ। ਇੱਕ ਮਹਿਮਾਨ ਜੋ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਨਿਯਮ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜੇ ਇਹ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਪੀਜ਼ਾ ਰਾਤਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣ ਲਈ, ਹਰ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮਹਿਮਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਕਰੋ। ਜੇ ਮਿਸਟਰ ਜੇ. ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ।"

ਐਲੇਕਸ: "ਧੰਨਵਾਦ ਡਾਹਲੀਆ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੀਜ਼ਾ ਹੀਰੋ!"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਧੰਨਵਾਦ ਐਲੇਕਸ। ਅਤੇ ਹੁਣ, ਮੇਰੇ ਅਗਲੇ ਪੀਜ਼ਾ ਸੰਕਟ ਵੱਲ।"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 6 – ਰੂਮਮੇਟ

ਅਲੈਕਸ (ਰੂਮਮੇਟ): "ਮੇਰੀ ਰੂਮਮੇਟ ਈਵੀ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 'ਛੁੱਟੀਆਂ' 'ਤੇ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਲੈਂਡਲੋਰਡ: "ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣਾ ਹੈ! ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਦੇਣਾ ਹੈ!"

ਅਲੈਕਸ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਪਰ ਮੈਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਈਵੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ!"

ਡਾਹਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕਲਾਸਿਕ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਰੂਮਮੇਟ ਸਿੰਡਰੋਮ ਹੈ। ਐਲੈਕਸ ਅਤੇ ਈਵੀ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ-ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ Evie ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ।"

ਅਲੈਕਸ: "ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਈਵੀ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ! ਮੈਂ ਬੇਕਸੂਰ ਹਾਂ!"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਇੱਕ ਰੂਮਮੇਟ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਰੂਮਮੇਟ ਦੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਵੇ।"

ਅਲੈਕਸ: "ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਭੀੜ ਫੰਡਿੰਗ ਮੁਹਿੰਮ(Crowd funding campaign) ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaiddal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 7 - ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬੀਮਾ

ਜੇਮੀ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤ ਦੇ ਉਸ ਤੂਫ਼ਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਨਾਇਲ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੇਰੀ ਗੋਲਡਫਿਸ਼ ਦੇ ਕਟੋਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ! ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਬੀਮਾ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਗੜਬੜ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਉੱਲੀ ਵਧਦੀ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ 'ਠੀਕ' ਕਰਨ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਾਂ!"

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਮਾਲਕ: "ਪਿਆਰੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਤੁਹਾਡਾ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ! ਉਹ ਉੱਲੀ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਘਰ ਖਾਲੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!"

ਜੇਮੀ: "ਜੈਮੀ: ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਬੀਮਾ (Tenant Insurance) ਹੈ! ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਰੰਮਤ ਵੱਡੇ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਡਿੰਗ ਪਰਮਿਟ (building permit for renovation) ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ!"

ਡਾਹਲੀਆ (ਲੀਗਲ ਏਡ ਵਰਕਰ): "ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਜਾਓ, ਜੈਮੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਬੀਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਮਾਮੂਲੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉੱਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਤੇ ਵੀ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਜੇਮੀ: "ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਥੇ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਥਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦੇ ਹਨ?"

ਦਾਹਲੀਆ: "ਬਿਲਕੁਲ! ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਬੋਰਡ (Tenancy Board) ਸਹਿਮਤ ਹੈ: ਜੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।"

ਜੇਮੀ: "ਮੇਰੇ ਬੀਮੇ ਨੇ ਅੱਜ ਮੇਰੀ ਵਾਇਨਲ ਕਲੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਬਚਾਉ ਕੀਤਾ!"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 8 - ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

ਕੇਸੀ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਤਾਂ, ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ - ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ 10% ਹੋਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਇਹ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ, ਪਰ... ਮੈਂ ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?"

ਡਾਹਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਕੇਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2027 ਤੱਕ ਲਾਗੂ 5% ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਸੀਮਾ ਬਾਰੇ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ!"

ਕੇਸੀ: "5% ਸੀਮਾ?! ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਲੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ!"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਦਰਅਸਲ, ਕੇਸੀ, ਉਹ ਸੀਮਾ ਸਾਰੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਨਿਸ਼ਚਿਤ-ਮਿਆਦ ਦੇ ਲੀਜ਼ਾਂ ਸਮੇਤ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕੋ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 5% ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੁਹਾਡਾ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵਾਧੂ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ! ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ—10%! 15% ਜਾਂ 37%!"

ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਬੋਰਡ ਨਿਰਣਾਇਕ (Landlord Tenant Board Adjudicator): "ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ! (Overruled) 5% ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀਮਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ! ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਤੁਰੰਤ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ!"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaids@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 9- ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਕੀਟ ਨਿਯੰਤਰਣ

ਮੇਰਗਨ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਹੀ 'ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ' ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹਾਂ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਚੂਹਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਰਸੋਈ ਘਰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ! ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਲੈਂਡਲੋਰਡ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਮਦਦ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ..."

ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਲੈਂਡਲੋਰਡ: "ਕੀੜੇ?! ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਪ ਹੀ ਦੇ ਦਿਓ।"

ਮੇਰਗਨ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੈਸਟ ਕੰਟਰੋਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇੱਥੇ ਆਇਆ ਹਾਂ! ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੋਵੇ।"

ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਲੈਂਡਲੋਰਡ: "ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ! ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਿੱਲ ਵੀ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ! ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪੈਕ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।"

ਲੈਂਡਲੋਰਡ ਟੈਨੈਂਟ ਬੋਰਡ ਅਡਜੂਡੀਕੇਟਰ (Landlord Tenant Board Adjudicator): "ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ! ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ (Residential Tenancy Rules) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਕੀੜਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਕੀੜਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਾ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਖਰਚਾ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਲੈਂਡਲੋਰਡ। ਤੁਸੀਂ ਖਰਚਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ। ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ - ਜਾਂ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੋ!"

ਮੇਰਗਨ: " ਚੁਹੇ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਘਰ ਲੱਭਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ, ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਣ! (Thank you, Your Honor)"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaids@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 10 - ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਜੌਰਡਨ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਹੈ - ਇਸਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਂ, ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਗੜਬੜ ਵੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਹੈ!"

ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਆਹ, ਜੌਰਡਨ! ਤੁਹਾਡੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਹੁਤ... ਰੰਦਾ ਹੈ! ਮੈਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਧੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰੋ-ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ!"

ਜੌਰਡਨ: "ਮੇਰਾ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰਡਰ ਸੰਮੇਲਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!"

ਡਾਹਲੀਆ ਲੇਗਲਾਈਟ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ, ਸਫਾਈ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਛੋਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ। ਅਤੇ ਜੇ ਜੌਰਡਨ ਕੁਝ ਤੋੜਦਾ ਹੈ, ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ—ਪਰ ਆਮ ਗੜਬੜ ਕੋਈ ਸੌਦਾ-ਤੋੜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ!"

ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: " ਖੈਰ, ਸ਼ਾਇਦ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੋਰ ਸਫਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।"

ਡਾਹਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੰਦੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਲਈ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਰੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਗੜਬੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋਵੋ! ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਦਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਪਰ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਧੱਕਣ ਨਾ ਦਿਓ!"

ਜੌਰਡਨ: "ਲਗਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸਜਾਵਟ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗਾ—ਡਾਹਲੀਆ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ!"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ

(Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at

questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 11 - ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ

ਪੈਟ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੈਕਸ ਨੂੰ ਮਿਲੋ, ਮੇਰਾ ਪਾਲਤੂ ਕੁੱਤਾ! ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰਹਿਣ ਆਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪੱਟੇ 'ਤੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਧਾਰਾ ਸੀ - ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇੱਕ ਕਤੂਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ 'ਠੀਕ ਹੈ' ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਮੈਕਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੈ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਰੁਕੋ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ! ਤੁਸੀਂ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਘੁਮਾ ਕੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ! ਇਮਾਰਤ ਖਾਲੀ ਕਰੋ!"

ਪੈਟ: "ਰੁਕੋ - ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਰੱਖਣਾ ਠੀਕ ਹੈ!"

ਡਾਹਲੀਆ ਲੇਗਲਾਈਡ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਸੁਣੋ, ਪੈਟ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੇ ਇਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੋ-ਪੈਟਸ ਕਲਾਜ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਕਲੌਤਾ ਅਪਵਾਦ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੇਵਾ ਕੁੱਤਿਆਂ ਲਈ ਹੈ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ ਹਨ! ਮੈਂ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਛੱਡ ਦਿਓ!"

ਡਾਹਲੀਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ: "ਇੰਨੀ ਜਲਦੀ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਐਸਟੋਪਲ (promissory estoppel) ਨਾਮਕ ਚੀਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੁਰਭਾਗ ਨਾਲ, ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

ਪੈਟ: "ਤਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਕਾਗਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਬਸ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?"

ਡਾਹਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਲਿਖਤੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਬਿਨਾਂ, ਤੁਹਾਡਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਓ!"

ਪੈਟ: "ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਘਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਮੈਕਸ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਵਾਵਾਂਗਾ!"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ (Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat)

:www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 12 - ਲੀਜ਼ ਖਤਮ ਕਰਨਾ

ਐਂਡੀ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਵੱਡੀ ਖ਼ਬਰ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ! ਮੈਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਪੋਟਲਾਈਟ ਪੈਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।"

ਡਾਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਰੁਕੋ, ਐਂਡੀ। ਤੁਹਾਡੇ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਹੈ?"

ਐਂਡੀ: "ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਚੰਗੇ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਦੇਵਾਂ?"

ਡਾਲੀਆ: "ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ? ਇਹ ਕੋਈ ਇੰਪ੍ਰੋਵੇ ਸ਼ੋਅ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਤੁਸੀਂ ਮਹੀਨੇ-ਦਰ-ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਹੋ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੋ—ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ—ਫਾਰਮ C: ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਵਰਤ ਕੇ।"

ਐਂਡੀ: "ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ?! ਮੇਰੀ ਨਵੀਂ ਨੌਕਰੀ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ!"

ਡਾਲੀਆ: "ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬਾਕੀ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ।"

ਐਂਡੀ: "ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਧੱਕ ਸਕਦਾ..."

ਡਾਲੀਆ: "ਖੈਰ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਨਾਟਕੀ ਦੋਸਤ। ਉਸ ਫਾਰਮ C ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਦਾਖਲ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅੰਕੌਰ ਦਾ ਜੋਖਮ ਲਓ!"

ਐਂਡੀ: "ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਾਂਗਾ! ਧੰਨਵਾਦ, ਡਾਲੀਆ।"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 13- ਲੀਜ਼ ਜਲਦੀ ਖਤਮ ਕਰਨਾ

ਬੇਲੀ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵਿਨੀਪੈਗ ਵਿੱਚ ਰੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨੇਵਾ ਸਕੇਸ਼ੀਆ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ - ਲੀਜ਼ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ!"

ਡਾਲੀਆ ਲੇਗਲੋਟ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ, ਬੇਲੀ। ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡ ਗਏ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ!"

ਬੇਲੀ: "ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਭੇਜੀ ਕਿ ਮੈਂ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਘਰ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

ਡਾਲੀਆ: "ਇਸਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਛੱਡ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਲੈਂਦੇ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲੱਭਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।"

ਬੇਲੀ: "ਤਾਂ ਜੇ ਮੇਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਜਦੋਂ ਯੂਨਿਟ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?"

ਡਾਲੀਆ: "ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਬੇਲੀ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਲੀਜ਼ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਵੇ।"

ਬੇਲੀ: "ਕਿੰਨੀ ਰਾਹਤ ਹੈ! ਸੰਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰਚ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ (Phone): 902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 14 - ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਨੋਟਿਸ (1/2)

ਪੀਟਰ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਚੂਹਿਆਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਬਿਸਤਰੇ ਵਿੱਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਚੂਹਾ ਹੈ! ਮੈਂ ਸੌ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਕਮਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਦੋ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ!"

ਡਾਹਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ): "ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਕੁਝ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ?"

ਪੀਟਰ: "ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਭ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਬਿਲਕੁਲ। ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਸਾਰੇ ਸੁਨੇਹੇ, ਫੋਟੋਆਂ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਰੱਖੋ। ਜਿੰਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਬੂਤ, ਓਨਾ ਹੀ ਵਧੀਆ।"

ਪੀਟਰ: ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੇਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਖੇਚਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ! ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਸ ਲੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਡਿਗਰੀ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗੀ। ਮੈਂ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ!"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਛੱਡਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੂਹਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਫਾਰਮ G (Form G) ਅਤੇ H (Form H) ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਮੈਡੀਕਲ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਸਤ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਭਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿਲਣਾ ਤਾਂ ਪਵੇਗਾ ਹੀ।"

ਪੀਟਰ: "ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਮਾਲਕ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇ—ਜਾਂ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇਵੇ। ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਪਾਲਤੂ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹਾਂ।"

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 14 - ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਨੋਟਿਸ (2/2)

ਡਾਹਲੀਆ: ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਇਕਾਈ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਛੱਡਣ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਛੱਡਣ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।"

ਪੀਟਰ: "ਮੈਨੂੰ ਨੋਟ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਨੋਟਿਸ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਚੂਹਿਆਂ ਨਾਲ ਰਾਤਾਂ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨੀ ਪੈਣਗੀਆਂ।"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਮੈਂ ਕੀ ਕਿਹਾ ਸੀ? ਸਭ ਕੁਝ ਦਰਜ ਕਰੋ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਚੂਹਿਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਓਗੇ।"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ
(Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 15- ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਬਨਾਮ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼

ਕਿਰਾਏਦਾਰ : "ਕੱਲ੍ਹ, ਮੇਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਬਰਫ਼ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਡਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮਤਭੇਦ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰੌਲਾ ਵੀ ਪਿਆ।"

ਦੋਸਤ: ਓਹ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਕਿਰਾਏਦਾਰ: ਖੈਰ, ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ, ਮੇਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਜ ਫੜਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਤੁਸੀਂ ਇਮਾਰਤ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਹੋ! ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਓ!' ਪੰਜ ਦਿਨ?! ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਘਬਰਾ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ ਕੀ - ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫਾਰਮ F ਹੈ - ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ, ਅਸਲ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਅਜੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਮੇਰੀ ਯੂਨਿਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ।

ਦੋਸਤ: ਕਿੰਨੀ ਰਾਹਤ!

ਕਿਰਾਏਦਾਰ: ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਬਕ? ਇੱਕ ਫੈਸੀ ਪੱਤਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ। ਛੱਡਣ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਡਰਾਉਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ!

ਦੋਸਤ: ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹੋ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋ।

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ
(Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 16 – ਨਵੀਨੀਕਰਨ

ਕਿਰਾਇਦਾਰ: "ਮੇਰੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 'ਵੱਡੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ' ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ, ਤਬਾਹੀ ਵਾਲੇ ਬਾਲਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕੁੱਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਗੁਆਂਢੀ ਵੀ ਪੈਕ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਗਏ।

ਪਰ ਕੁੱਝ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ—ਨਾ ਕੋਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ, ਨਾ ਕੋਈ ਤਬਾਹੀ ਵਾਲੇ ਬਾਲ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹਥੋੜਾ! ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕਿਰਾਇਦਾਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ! ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਹਾਲਿਫੈਕਸ ਡਾਟਾ ਹਬ (Halifax Data Hub) ਤੇ ਕੁਝ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਪਰਮਿਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਪਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਤਦ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ: ਇਹ ਕਥਿਤ 'ਨਵੀਨੀਕਰਨ' ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ 'ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ' ਵਾਲਾ ਕੱਡਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਐਕਸੈਸ ਨੋਵਾ ਸਕੋਸ਼ੀਆ (Access Nova Scotia) ਗਿਆ, ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਕੀ ਹੋਇਆ? ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਇਆਦਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਡਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਖੋਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਪਰਮਿਟ ਲਵੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇਣ। ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਿੱਖ: ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਵੱਡੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਨਾ ਦਿਓ!"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ
(Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 17 - ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਬੇਦਖਲੀ

ਕਿਰਾਏਦਾਰ: "ਮੈਨੂੰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਫਾਰਮ ਐਫ (Form F) ਨੋਟਿਸ ਟੂ ਕੁਇਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਲਈ ਮੇਰੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਪੈਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਛੱਡਣ ਲਈ ਸਿਰਫ 7 ਦਿਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ!"

ਮੈਂ ਕੁਝ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਉਹ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਮਹਿਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ! ਮੈਂ ਚੂਹਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਤਹਿਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ; ਕੋਈ ਵੀ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਸਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਆ ਜਾਵੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਬੇਦਖਲੀ ਬਿਲਕੁਲ 'ਚੰਗੇ ਇਰਾਦੇ' ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਛੱਡਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਮੈਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਜੇ (Form J) ਭੇਜਿਆ।

ਸੁਣਵਾਈ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਵਧੋ, ਜਿੱਥੇ ਬੋਰਡ ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੇਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਓ ਕੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ! ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਹਾਂ, ਹਾਲੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ, ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ - ਅਤੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ।

ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨੈਤਿਕ? ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੱਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿਓ। ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ!" ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫੋਨ (Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 18 - ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੇਦਖਲੀ

ਲੀਲਾ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਫ੍ਰੀਜ਼ਰ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਆਈਸ ਕਰੀਮ ਪੂਰੀ ਪਿਘਲ ਗਈ ਹੈ।"

ਡਾਹਲੀਆ ਲੇਗਲਟ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਮਚਾਰੀ): "ਅਜੇ ਵੀ ਟੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ?"

ਲੀਲਾ: "ਮੈਂ ਲੱਖ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਡਾਹਲੀਆ ਲੇਗਲਟ: "ਕਲਾਸਿਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ। ਇਸਨੂੰ 'ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ' (frustration of the contract) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਹਾਏ! ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਫਰਿੱਜ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ - ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੁਝ ਟੇਕਆਉਟ ਲਿਆਇਆ!"

ਡਾਹਲੀਆ ਲੇਗਲਟ: "ਵਧੀਆ ਕੋਸ਼ਿਸ਼। ਤੁਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫਰਿੱਜ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੇ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਧੱਕਣ ਲਈ ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ? ਮੈਂ ਬਸ... ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਖਾ ਹੋਵੇਗਾ..."

ਡਾਹਲੀਆ ਲੇਗਲਟ: "ਲੀਲਾ ਇਸ ਫਾਰਮ J (Form J) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਰਿੱਜ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ—ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ. ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ: "ਠੀਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਵਾਵਾਂਗਾ।"

ਲੀਲਾ: "ਧੰਨਵਾਦ, ਡਾਹਲੀਆ। ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਸੁਪ ਖਾਂਦਾ ਰਿਹਾ।"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ
(Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕਿਪਟ 19 - ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ

ਕਿਰਾਏਦਾਰ: "ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸਭ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਪੈਕਿੰਗ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਜੇ. ਲੈਂਡਲਾਰਡ ਨੇ ਮੇਰੇ 'ਤੇ "ਡੀਪ ਕਾਰਪੇਟ ਕਲੀਨਿੰਗ" ਘੁਟਾਲੇ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ! ਉਸਨੇ ਮੈਨੂੰ 'ਡੀਪ ਕਲੀਨਿੰਗ' ਕਹਿਣ ਲਈ \$250 ਦਾ ਚਾਰਜ ਭੇਜਿਆ। ਇਹ ਅਜੀਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰਾ ਕਾਰਪੇਟ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਸੀ। ਯਕੀਨਨ, ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਆਮ ਘਿਸਾਵਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਲੀਜ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ, ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏ, ਜਾਂ ਗੁਆਚੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਲਈ ਹੈ - ਅਸਾਧਾਰਨ ਸਫਾਈ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਮੇਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੇਰੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਂ ਕਦੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ!

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਹੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ (Residential Tenancies) ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਹ ਪੈਸਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ: ਮੇਰਾ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ \$250 ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਫਾਈ ਦੀ ਫੀਸ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਹਰ ਇੱਕ ਸੈਂਟ ਵਾਪਸ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ? ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ, ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਓ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਧੂੜ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਨਾ ਲੈਣ ਦਿਓ!

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫੋਨ (Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at

questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat) :www.legalinfo.org

ਸਕ੍ਰਿਪਟ 20 - ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਸੁਣਵਾਈਆਂ

ਸੈਲੀ (ਕਿਰਾਏਦਾਰ): "ਮੇਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ!"

ਡਾਹਲੀਆ (ਲੀਗਲ ਏਡ ਵਰਕਰ): "ਇਹ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਉਤਨੀ ਡਰਾਉਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਿੰਨੀ ਇਹ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੀ—ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ, ਤੁਹਾਡਾ ਮਾਲਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੱਢ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ!"

ਸੈਲੀ: "ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਕੀਲ (Tenant Advocate) ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਕੀਲ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਸੈਲੀ: ਮੈਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ (Notice of hearing) ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਾਰੀਖ, ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਭ ਫ਼ੋਨ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਕੋਈ ਅਜੀਬ ਅਦਾਲਤੀ ਡਰਾਮਾ ਹੋਵੇਗਾ?

ਡਾਹਲੀਆ: "ਬਿਲਕੁਲ! ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨਫਰੈਂਸ ਕਾਲ ਵਾਂਗ ਸੋਚੋ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਕੋਈ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਦੀ ਕਸਮ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਧਸਥਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਲ ਮਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ—ਇਸ ਲਈ ਕਾਲ ਨਾ ਛੱਡੋ!"

ਸੈਲੀ: "ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ। ਤਾਂ, ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਨੰਬਰ ਡਾਇਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (Residential Tenancy Officer) ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਸਮਾਲ ਕਲੇਮਜ਼ (Small Claims) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ 10 ਦਿਨ ਹਨ। ਕੀ ਮੈਂ ਠੀਕ ਸਮਝੀ?"

ਡਾਹਲੀਆ: "ਹਾਂ, ਸੈਲੀ। ਸਿਰਫ਼ ਤਿਆਰ ਰਹੋ, ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੋ, ਅਤੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਰਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਘਰ ਬਚਾਉਣਾ ਲਾਇਕ ਹੈ!"

ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ! ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ:

Dalhousie Legal Aid Service: <https://www.dal.ca/faculty/law/dlas.html> ਫ਼ੋਨ (Phone):

902-423-8105; ਈਮੇਲ: Email: legalaid@dal.ca

Legal Information Society of Nova Scotia, ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਾਈਨ (Legal Information Line): 1-800-

665-9779 || 902-455-3135, ਈਮੇਲ:(Email) at questions@legalinfo.org, ਲਾਈਵ ਚੈਟ (live chat)

:www.legalinfo.org